

Tweede Kamer, Bureau Woordvoering Kabinetsformatie

Datum: Zeist, 15 december 2025

Betreft: Inbreng t.b.v. Kabinetsformatie

Geachte mevrouw Letschert,

In het tussenverslag van informateur Buma staat het voornemen tot een verdere hervorming van de ouderenzorg waarbij een grotere rol voor de samenleving wordt gezien. Al langer vindt in de jeugd-, gehandicapten- en ouderenzorg de beweging plaats waarbij de zorg naar de thuisomgeving verplaatst. Een beweging die z'n tol eist. Zo laat recent onderzoek van de Patiëntenfederatie Nederland (december 2025) zien dat *'Meer dan de helft van de Mantelzorgers van mensen met Wlz-zorg thuis hun zorgtaken als redelijk tot zwaar belastend ervaart'*.¹ Het voornemen moet daarom gepaard gaan met gerichte investeringen in goede respijtzorg. Wij roepen u op om dit in de formatie te regelen.

Investeren in mantelzorg loont

In Nederland wordt veel voor elkaar gezorgd. Mantelzorg is de kurk waarop de zorg drijft. Zo bieden bijvoorbeeld mantelzorgers van een persoon met dementie gemiddeld 37 uren mantelzorg per week. De circa 5 miljoen mantelzorgers besteden ongeveer 1,5 miljard uren aan mantelzorg op jaarbasis². Om als mantelzorger de zorg voor de naaste vol te houden is respijtzorg een basisvoorwaarde. Een investering die loont:

- **Voorkomen van verzuim: besparing van €1.000 per jaar**
18% van het ziekteverzuim onder werkenden is gerelateerd aan mantelzorg. Onderzoek van Ecorys toont aan dat de inzet van respijtzorg bij werkende mantelzorgers tot €1.000 meer oplevert dan het kost, doordat uitval van de werkende mantelzorger wordt voorkomen. In sectoren met personeelstekorten zoals onderwijs en zorg, snijdt het mes dan aan twee kanten.
- **Met logeerszorg wordt de zorg thuis langer volgehouden**
DSP-onderzoek³ naar logeerszorg in enkele gemeenten laat zien dat alle mantelzorgers fysieke of mentale klachten ondervinden door de intensieve zorg. De continue zorg voor de naaste maakt dat zij extra belasting ervaren. Logeerszorg geeft de mantelzorger tijd om tot rust te komen en op te laden. Zorg wordt langer op een verantwoorde wijze volgehouden en verpleeghuisopname daarmee uitgesteld.

¹ [Patiëntenfederatie Nederland | Ruim één op de drie cliënten krijgt...](#)

² [Waarde van mantelzorg is 22 miljard per jaar - MantelzorgNL](#)

³ [Logeerszorg voor ouderen loont - DSP](#)

- **De waarde van mantelzorg bedraagt €32 tot €44 miljard per jaar**

De tijd die mantelzorgers inzetten voor de zorg en ondersteuning van hun naaste en extra kosten die zij maken bedragen op jaarbasis een totaal van €22 miljard. Wordt alle zorg van mantelzorgers door professionals overgenomen, dan bedraagt de totale vervangingswaarde van mantelzorg maar liefst maximaal €44 miljard per jaar.

- **Betere kwaliteit van leven**

En tot slot en minstens zo belangrijk: respijtzorg draagt bij aan de mentale en fysieke gezondheid van mantelzorgers. Het verlicht de druk op de mantelzorger en draagt bij aan een betere nachtrust, minder stress en voorkomt depressieve klachten.

Waardoor mantelzorgers minder gebruik hoeven te maken van formele zorg.

Over respijtzorg bestaan talloze rapporten, adviezen en akkoorden⁴. Het is tijd om deze om te zetten in acties die nú nodig zijn. Wij vragen u:

1. Investeer in respijtzorg en organiseer strakke (regionale) coördinatie op respijtzorg. Zorg voor, in heel Nederland, een gelijkwaardig en dekkend, gevarieerd aanbod van respijtoorzieningen: variërend van respijtzorg light, aanwezigheidszorg, dagopvang tot aan logeertzorg.
2. Benut de leegstand in verpleeghuizen voor logeertzorg en deeltijdverblijf.
3. Kom met een dekkend tarief voor dagopvang en logeertzorg zodat kwaliteit en maatwerk geboden kan worden en integraal kosten dekt van verblijf tot verzorging en verpleegtechnische handelingen waar nodig.
4. Versterk bekendheid over respijtzorg bij mantelzorgers en professionals.

Met deze oproep willen wij duidelijk maken dat meer zorg en ondersteuning van de burger vragen, gerichte investeringen in respijtzorg vereisen. Wij wensen u succes met de formatie.

Met vriendelijke groet,

Esther Hendriks, Bestuurder MantelzorgNL

Mede namens:

Deborah Lauria, directeur van Ieder(in)

Patricia Kerckhoff, directievoorzitter Alzheimer Nederland

Anneke Sipkens, directeur-bestuurder ANBO-PCOB

Jan Lantink, voorzitter Parkinsonalliantie Nederland

⁴ O.a. Hoofdlijnenakkoord ouderenzorg, Werkagenda VN Verdrag Handicap en de eindrapportage van het houdbaarheidsonderzoek Wmo 2015